

гаритѣ бѣха останали за по-дълго врѣме подвластни на римската църква.

Наредба на българската църква. — Като дошълъ въ България, първиятъ архиепископъ Иосифъ настанилъ на всѣкждѣ грѣцки свещеници и образувалъ постепенно нѣколко епархии, на които поставилъ отдѣлни епископи. Българскиятъ архиепископъ се избиралъ отъ всички епископи на държавата, но трѣбвало да получава потвърждение отъ цариградския патриархъ. Той заемалъ второ мѣсто слѣдъ него, та, когато бивалъ въ Цариградъ, въ врѣме на църковнитѣ церемонии, сѣдалъ до самия патриархъ. Вжтрѣ въ духовната си областъ българскиятъ архиепископъ ималъ права на самостоенъ духовенъ глава, именно: да ржкополага епископитѣ, да ги сжди, да свиква църковни събори и др. Но въпрѣки тая формална самостоятелность, българската църква си оставала отначало фактически часть отъ грѣцката, защото всички духовни лица се испращали отъ Цариградъ; българскитѣ епископи засѣдавали на равни права съ грѣцкитѣ въ цариградскитѣ духовни събори, а вѣрата въ България се разпространявала и поддържала само отъ гърци и само по грѣцки. Това било много опасно за самостоятелността на българската държава; защото грѣцкитѣ свещеници разпространявали чрѣзъ вѣрата своя езикъ и мѣжали въ продължение на врѣмето да погърчатъ постепенно българския народъ, както направили съ ония славяни, които се заселили въ най-южната часть на полуострова. Повече отъ 20 години българитѣ се молили на Бога на чуждъ неразбиранъ отъ тѣхъ езикъ. Отъ това пагубно положение ги избавили ученицитѣ на свети Методия, които прѣнесли отъ Моравия славянския прѣводъ на църковно-богослужебнитѣ книги, та оттогава (885 г.) богослужението започнало да се извършва у насъ по славянски и народътъ започналъ да разбира новата вѣра и да се моли на своя езикъ.

Начало на старобългарската писменость. — Отначало нито славянитѣ, нито тѣхнитѣ обединители българитѣ сж имали писменость. Славянитѣ употребявали